

PASTER PYPE EN ZIJN TIJD 1854-1926

DEEL I

Onder de grote mannen die onze visserij gekend heeft, treedt ongetwijfeld de figuur van Paster Pype op de voorgrond.

Welke plaats deze eenvoudige priester in de harten van de stoere vissers veroverd had, bleek duidelijk op de treurige dag van zijn ter aardebestelling. De deelneming was enorm. Uit alle lagen van de bevolking stroomden de erbetuigingen toe.

Waarom had deze schitterende persoonlijkheid die grootse hulde te danken? Aan zijn onbaatzuchtige echte liefde, de basis van zijn onvermoeid werken en streven.

E.H. Hendrik Pype, „Paster Pype” in de volksmond en „Menhère Herrie” voor de vissers, was geen kind van de zee, want hij werd geboren op 12 januari 1854 te Geluwe, bij Menen, op de wijk Terhand, een gehucht van een paar 100 zielen, gelegen op de baan Geluwe-Beselare.

Zo vertelt de geboorteakte: „T'jaer achttienhonderd vier en vijftig, den dertienden januari, vier uren namiddag, voor ons Joannes-Baptiste Vuylsteke, burgemeester, ambtenaar van den burgerlijken stand der Gemeente van Geluwe, arrondissement van Yperen, Provincie van West-Vlaanderen, verschenen Carolus-Ludovicus Pype, oud zeventendertig jaren, landsman geboren en wonende te Geluwe, welke ons vertoond heeft een kind van 't mannelijk geslacht, geboren gister ten acht uren 's avonds. Van hem verklaerder en van Ursula Deltour, oud éénderdertig jaren, geboortig van Harelbeke, zijne huisvrouw, dus welk kind hij verklaard heeft te willen geven de voornamen van Henricus-Fredericus. Gezeide vertooning en verklaring gedaan in 't bijwezen van Charles van Ryckeghem, oud vijfenveertig jaeren, gemeentesecretaris en van Désiré Huys, oud tweeëntwintig jaeren, schrijver, beiden en voornoemden van Geluwe, welke met den vader en ons dezer akt getekend hebben naer de gedane voorlezing”.

Ch. Van Rijckeghem
C. Pype - D. Huys
J. Vuylsteke

De kleine Henri groeide op zoals alle jongens van Terhandhoek. Zo sleet de jongen zijn dagen op het hof van zijn vader. Hij groeide mee met de gewassen van het veld en leerde de natuur kennen en liefhebben.

Toen hij 13 was, kreeg hij de toestemming van zijn ouders om voor priester te mogen leren. Van de Gemeenteschool ging hij naar het College te Menen en later naar het Seminarie te Roeselare.

Zijn roeping deed hem de geestelijke waardigheid aanvaarden en op 7 juni 1879 werd hij tot priester gewijd. Op 21 augustus van datzelfde jaar werd hij als leraar benoemd aan het College van Nieuwpoort.

Hij was aan de zee, maar nog niet op de juiste plaats, want op 12 november 1884 kwam hij naar Oostende als onderpastoor van Sint Petrus en Paulus. Het duurde echter niet lang of hij werd de vriend van de gehele vissersbevolking.

Na zijn kerkdienst ging hij naar de wijken waar de vissers woonden. Leunend over de halve deuren in hun lage woonst, babbelde hij met de naastige huisvrouw.

's Morgens vroeg stond hij in de vismijn of op de kaai om het bezige volk gade te slaan.

Zijn vingers streelden de krullen van de vissersjongens. Zo leerde hij zijn volk kennen. Alles leerde hij van hen, hun noden, hun werk, hun hoedanigheden, hun fouten, hun godsdienst, hun gevaar en hun taal.

(vervolg op blz. 11)

Eén van de duizend Bank Brussel Lambert-kantoren is in uw buurt.

Zijn raadgevingen en diensten kunnen u het dagelijkse leven vergemakkelijken.

U bent er van harte welkom.

Denk eraan.

De BBL denkt aan u...

Ostend Stores en Ropeworks

HENDRIK BAELSKAAI 12, 8400 OOSTENDE

Maatschappelijke zetel: Ø (059) 32.12.10
Fabriek: Oudenburgsteenweg, 31 – Ø (059) 50.88.26
82403 OSRW
82165 POLYOS
Telex: 81028 PEFLOS
Telegramadres: PEFLOS - Oostende

Harde vezelspinnerij sisal, manilla, polyethylene, polypropylene en nylon

MECHANISCHE FABRICAGE VAN NETTEN, NYLON GARENS, TOUWWERK EN NETTEN

Gedeponeerd merk

SPECIALITEITEN:

Voor de Zeevisserij:

Manilla, sisal, polyethyleen en nylon trawltwine - Touwwerk - Alle soorten netten - Staalraad - Alle visserijgereedschap

Voor de Landbouw:

Bindgarens en pick-upgarens in sisal en synth. garens

Voor de Nijverheid:

Inpakgarens en Tapijtgarens in sisal en synth. garens

Sport: Allerlei netten

SCHEEPSWERVERN

SEGHERS

Slipwaykaai 4, 8400 Oostende

Ø 059/32.13.30

Privé na 18 u. :

Jacques Seghers : 059/70.74.14

Jean Seghers : 059/23.49.43

– *Scheepsherstellingen*

– *Scheepsbouw*

– *Industriële werken*

– *Houtbewerking*

– *Herstelling en revisie*

van alle dieselmotoren

Hij zag hoe jongens van 12-13 jaar, zonder enige voorbereiding op visvangst gingen. Voor hen was het de eerste keer, het grote avontuur waarvan zij droomden.

Maar voor de ouderen, die daar langs de kaai als sukkelaars rondzwierven, was het avontuur voorbij.

Hij zag ook de verschikkelijke armoede die onder deze bevolking heerste, alsook de schreeuwende misbruiken die ze te lijden hadden. Het gebeurde vaak dat zij een veertiental dagen in zee geweest waren, met een slechte vangst terugkeerden en geen cent kregen; tenzij de reder voor de slijtage van zijn schip en zijn voorzien deel voor het dekken van de kosten.

Een vissersgezin was toen samengesteld uit vader en moeder en tien tot twaalf kinderen, waarvan het huishouden beredderd werd door een meisje van 10 jaar, die eten kookte gedurende moeders afwezigheid, deze laatste leurrede met vis of stond de gehele dag aan de waskuip voor 80 centiem om de behoefte van haar gezin te kunnen voorzien.

Paster Pype was vol medelijden met die arme vissersgezinnen, en zijn troostend woord ging steeds gepaard met zijn mildgevende hand. Zo verlieten zijn eerste jaren als onderpastoor.

E.H. PYPE AALMOEZENIER TER ZEE

Wanneer E.H. Pype zijn benoeming als aalmoezenier ter zee kreeg, begon het varen op 22 mei 1886. Zijn taak bestond erin dienst te doen op de visserijwachtschepen.

In die tijd waren dit er 2 nl. „VILLE D'ANVERS" en de „VILLE D'OSTENDE". Het stoomschip „VILLE D'ANVERS" deed een wintercampagne van september tot met april en de brikschoener „VILLE D'OSTENDE" deed de zomerdienst. Na 1918 deed de „ZINNIA" dat.

Het visserswachtschip „VILLE D'ANVERS".

Deze schepen doorkruisten de Noordzee in alle richtingen en moesten toezicht uitoefenen op de visserij. Ze hadden eveneens de

opdracht de geschillen te beslechten, de vissers in nood bijstaan, en de zielezorg van de manschappen en de vissers te behartigen.

Nu pas kwam hij in zijn element en kon hij zijn grote energie ontplooiën. Buiten zijn priesterwerk had hij een grote drang naar kennis. Hij begon met de studie van alles wat zeevaart en kennis van de zee aanging.

Stap voor stap leerde, zag en ondervond hij, zodat hij een flink bevaren zeeman werd. De

rondborstige en goedhartige pastoor Pype werd door zijn gemoedelijk optreden spoedig de vriend van de voltallige bemanning van de wachtschepen en stilaan werd hij de vertrouwensman van de vissers.

Wanneer de gelegenheid zich voordeed liet hij zich in volle zee aan boord van de vissende sloepen roeien.

„K brengen julder een bezoek", wist hij te zeggen.

En hij sprak met hen, over hun werk, hun leven, hun geluk, hun verlangens. En die mannen voelden zich gelukkig en gesterkt. Dan kreeg hij een diepere kijk op de sociale toestand van deze harde werkers, voelde wat er ontbrak en verbeterd kon worden.

Om de maand kwam het wachtschip naar de thuishaven Oostende binnen, om na enkele dagen voor een nieuwe tocht te vertrekken. De aalmoezenier die aan wal stapte werd dan door zijn collega vervangen, want ze waren met 2 en vaarden beurtelings.

Pastoor Pype had dan de gelegenheid om zich helemaal aan de vissersbevolking te wijden.

(vervolg volgende week)

Het visserswachtschip „VILLE D'OSTENDE" in 1911.

Niets van deze tekst
of foto's
mag overgenomen worden
zonder schriftelijke toelating
van de uitgeefster.